

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*

Problems in Congress Election Provincial Administrative Organization of KhonKaen

จักรพงษ์ ฟองชัย, พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม¹

และปรัชญา มีโนทองมหาศาล²

Jakkrapong Fongchai, Phra Nitat Wongwangphoem

and Prucha Meenonthongmahasan

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น²

Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, Thailand

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, KhonKaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Jak2494@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ กรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอ้างอิง ได้แก่ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวม พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

*ได้รับบทความ: 2 มีนาคม 2561; ตอบรับตีพิมพ์: 12 กันยายน 2561

Received: March 2, 2018; Accepted: September 12, 2018

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ สถานภาพระหว่างประธานและกรรมการ และระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมมีปัญหาการจัดการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

3. ข้อเสนอแนะปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ควรเพิ่มบุคลากรสนับสนุนที่มีศักยภาพและให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่ กกต. มอบหมายให้ปฏิบัติเพื่อให้ งานออกมามีประสิทธิภาพมีความเป็นกลางทางการเมือง ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบค่าใช้จ่าย ในการหาเสียงในลักษณะที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และทันต่อเหตุการณ์มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับ ประชาชนตลอดเวลาโดยแทรกเข้าไปในสื่อต่างๆ และควรมีการบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรของการเรียน การสอนในทุกระดับการศึกษา ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระยะยาวและยั่งยืน

คำสำคัญ: ปัญหา; เลือกตั้ง; สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract

This research aims to: 1) study the problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen, 2) compare the problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen and 3) To study the suggestions problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen. The sample size of the sample was 377. The research instrument was a five-level scale questionnaire. The descriptive statistics were frequency, percentage, average and standard deviation the reference statistic is t-test.

The results of the research were as follows:

1. The problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen was found to be at the moderate level.

2. The comparison of the problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen chairman and director and education there was a statistically significant difference at 0.05 level ($p \leq 0.05$).

3. Suggestion on the problems in congress election provincial administrative organization of Khonkaen It is necessary to add supportive personnel who are capable and sufficient to handle the amount of work assigned by the office of the prime minister

so that the work can be carried out effectively. There should be a committee to examine the expenses of the campaign in the form of a network of cooperation from all stakeholders, and systematic and timely operation. To the people at all times inserted into the media. And should be integrated into the curriculum at all levels of education. This will affect the development of democracy in the long run and sustainability.

Keywords: Problem; Election; Members of Provincial Administration Organization

1. บทนำ

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหาร และการปกครอง ราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ราชการบริหารส่วนกลาง ได้นำเอาหลักการรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) มาใช้เป็นหลักสำคัญ ประกอบด้วย กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ 2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดกับอำเภอ และ 3) ราชการส่วนท้องถิ่น ได้นำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองมาใช้เป็นหลักสำคัญ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลให้เกิดราชการส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับจังหวัด (Provincial Administrative Act, 1997)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่สำคัญ สำหรับการพัฒนาประเทศตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 2 ส่วน

คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย บุคคลในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการเลือกตั้งประชาชนในท้องถิ่นเดียวกัน มีชื่อเรียกตามกฎหมายว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน เมื่อรวมจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละอำเภอทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัด ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับของทางราชการ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จากการออกเสียงลงคะแนน โดยตรงและลับ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย
คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 มาตรา 20
ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีอำนาจสั่งการให้หน่วยงาน
ราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วน
ท้องถิ่นปฏิบัติตามการเลือกตั้งที่เห็นสมควร ถ้าไม่
ปฏิบัติตามคำสั่งทำให้เกิดการดำเนินการเลือกตั้ง
ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
การเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยในระดับชุมชน การเลือกตั้ง
ท้องถิ่นจะมีคุณค่าสมควรแก่การยอมรับว่าได้
ดำเนินไปตามครรลองของการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย ต่อเมื่อการเลือกตั้งนั้นเป็นไปด้วย
ความสุจริตเที่ยงธรรม ที่ผ่านมามีผู้ทำการศึกษา
วิจัย ปัญหาการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วน
จังหวัด เช่น การศึกษาพฤติกรรมการไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ชลบุรี กรณีศึกษาอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
(Chaem-on, 2004) การศึกษาวิจัย พฤติกรรมการ
เลือกตั้งสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณี
ศึกษาอำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น (Boonta,
2008) การศึกษาวิจัย แนวทางการปลูกจิตสำนึก
ของประชาชนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เขต 1 อำเภอเดชอุดม
จังหวัดอุบลราชธานี การศึกษาการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของผู้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
กรณีเลือกตั้งซ่อม พ.ศ. 2554 การศึกษาปัญหาการ
บริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและ
นายกเทศมนตรีเทศบาลนครสวรรค์ อำเภอเมือง

จังหวัดนครสวรรค์ (Kittaronratsamee, 2011)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการ
จัดการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัญหาการ
จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง
ปริมาณ (Quantitative Research Methods)
ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
กรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดขอนแก่นในระดับหน่วยการเลือกตั้ง
ที่จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัด (ส.อบจ.) ปี พ.ศ. 2555 จาก 14 อำเภอ
รวมกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 6,412 คน
ขนาดตัวอย่าง (Samples Size) จำนวน 377 คน
โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่
(Tirakanan, 2003 : 198) และทำการการสุ่ม
ตัวอย่าง แบบสัดส่วน (Proportional Sampling)
กับประชากรที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้กระจาย

ตามจำนวนประชากรที่เป็นเฉพาะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นของแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดระดับปัญหาการจัดการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ศึกษากฎหมายพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างเป็นข้อคำถามตามกรอบแนวคิด ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ด้านการบริหารการเลือกตั้ง และด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจน และใช้ดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC จากนั้นนำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ของครอนบาค สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 จากนั้นแบบสอบถาม

ที่ผ่านการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ปัญหาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประธานกรรมการกับกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เพศ และระดับการศึกษา ใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent t-test) และข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาวิเคราะห์นำเสนอแบบบรรยายความเรียง (Chantavanich, 1990)

4. สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจาก ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.88 เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่เหลือร้อยละ 15.12 เป็นประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยที่ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 63.66 ที่เหลือเป็นหญิง ร้อยละ 36.34 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 37.66 รองลงมา คือ อายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 32.10 ส่วนอายุ

ระหว่าง 41-50 ปี และอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 21.22 และร้อยละ 9.02 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.90 รองลงมาคือ อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 15.65 ระดับมัธยมศึกษา และปริญญาโท ร้อยละ 14.32 ร้อยละ 2.13 ตามลำดับ มีอาชีพรับราชการมากที่สุด คือ ร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ อาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 23.08 และอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 19.10 มีรายได้ต่อปี ไม่เกิน 40,000 บาท ร้อยละ 39.26 รายได้มากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 38.99 ส่วนรายได้ระหว่าง 40,001-60,000 บาท ระหว่าง 80,001-100,000 บาท และระหว่าง 60,001-80,000 บาท ร้อยละ 9.82 ร้อยละ 8.22 และร้อยละ 3.71 ตามลำดับ

2. ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวม พบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง ด้านการบริหารการ และด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างประธานประจำหน่วยเลือกตั้งกับกรรมการประจำหน่วย

เลือกตั้ง พบว่า โดยรวมมีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และด้านการบริหารการเลือกตั้ง ตามลำดับ

3.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมมีปัญหาการจัดการเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง และด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

3.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมมีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ด้านการบริหารการเลือกตั้ง และด้านด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง

4. ข้อเสนอแนะปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

4.1 ควรเพิ่มบุคลากรสนับสนุนที่มีศักยภาพและให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่กักต. มอบหมายให้ปฏิบัติเพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสรรหาบุคคลที่มีความเป็นกลางทางการเมือง ทำงานด้วยความสมัครใจ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

4.2 ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการหาเสียงในลักษณะที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และทันต่อเหตุการณ์ การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้เหมาะสมกับจำนวนผู้มาใช้สิทธิ์และสามารถให้ดุลยพินิจตัดสินใจแก้ปัญหาได้ กรรมการตรวจนับคะแนนควรได้รับการอบรมพิเศษให้เข้าใจถึงวิธีการนับคะแนน การพิจารณาบัตรดี-บัตรเสีย

4.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนตลอดเวลา โดยแทรกเข้าไปในสื่อต่างๆ แม้ว่าจะยังไม่ถึงช่วงเวลาการเลือกตั้ง พร้อมการบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรของการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระยะยาวและยั่งยืน และควรจัดให้มีการทำงานวิจัยในระดับพื้นที่เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดและแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของตนเอง

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมพบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในสังคมระบบอุปถัมภ์ที่พึ่งพิงกับผู้ที่มีอิทธิพลหรือนักการเมืองท้องถิ่น เป็นเหตุให้ผู้สมัครที่ตนเองพึ่งพิงได้ รองลงมาคือ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการซื้อสิทธิ์ขายเสียงเป็นเรื่องปกติเลือกใครก็เหมือนกันหมด และประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้จักผู้สมัครรับการเลือกตั้งดีพอ จึงไม่สามารถวิเคราะห์คุณสมบัติเพื่อตัดสินใจเลือกได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญศักดิ์ ฤวิธ (Thawin, 1991) ได้ศึกษาถึงการซื้อขายคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 27 กรกฎาคม 2539 ในเขตตำบลแซงบาดาล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การหาเสียงกระทำได้ง่ายในชนบทยากจน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มผู้ที่มีรายได้ต่ำ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะกลุ่มประชากรเหล่านี้มักจะมีศึกษาน้อยและมักจะขาดความรู้ความสามารถและทรัพย์สินเงินทองที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพให้มีรายได้เพียงพอกับการเลี้ยงดูครอบครัว และดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ จึงเป็นช่องทางที่จะทำให้มีการซื้อเสียงทั้งโดยตรงและโดยวิธีแอบแฝงต่างๆ ได้ง่าย เช่น การจัดหาหรือสัญญาว่าจะจัดหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้กับชุมชน ช่วยหรือสัญญาว่าจะช่วยชุมชน ช่วยเหลือเป็นตัวกลางติดต่อกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของประชาชน ช่วยเหลือแก้ปัญหาความเดือดร้อนส่วนตัวของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตลอดจนการใช้เงินเพื่อซื้อเสียงในรูปแบบต่างๆ ส่วนปัญหารองลงมา

คือ ปัญหาด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง กล่าวคือ ได้แก่ การเลือกตั้งบางแห่งมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ด้วยการว่าจ้างให้ประชาชนมาฟังการปราศรัย รองลงมาคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีการสัญญาว่าจะให้สิ่งของหรือสิ่งอื่นกับผู้นำชุมชน เพื่อจูงใจให้เลือกตน และการนำนโยบายที่เกินกว่างบประมาณของอบจ. มาหาเสียง เพื่อดึงดูดใจให้เลือกตน สอดคล้องผลการศึกษาของประภาวรรณ บุญตา (Boonta, 2008) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการหาเสียงเลือกตั้งทั้ง 3 ประเภท คือ หัวคะแนนหลัก หัวคะแนนระดับหมู่บ้าน และหัวคะแนนระดับคุ้ม จะมีการวางแผนในการช่วยหาเสียง การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว การรวบรวมรายชื่อหรือบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อซื้อเสียง การปล่อยข่าวลวงเพื่อทำลายคะแนนเสียงของคู่แข่ง ซึ่งจะเข้มข้นในช่วงสัปดาห์สุดท้ายก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียง ส่วนพฤติกรรมเลือกตั้งของกำนันผู้ใหญ่บ้านจะมีบทบาททางการคือ การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้ง และบทบาทในทางลับคือ จะช่วยหาเสียงหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สมัครบางราย ในการหาเสียงเลือกตั้งอาจใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการชักชวนให้ประชาชนเกิดความคล้อยตาม พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเลือกสมาชิกจากการหาเสียงของผู้สมัครและการหาเสียงของหัวคะแนนไม่ว่าจะเป็นการได้รับการแจกสิ่งของ หรือการได้รับเงินค่าตอบแทนหากไปลงคะแนนให้ ซึ่งจะมีผลต่อการ

เลือกตั้งอย่างมาก การเลือกตามความสนิทสนมส่วนตัว ความคุ้นเคย ผู้สมัครที่เป็นญาติและผลงานของผู้สมัครเท่านั้น

2. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ สถานภาพ ระหว่างประชาชน และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและระดับการศึกษา พบว่า โดยรวม มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของปราณี โภชน์เจริญ (Potcharern, 2006) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา พบว่า เพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิศักดิ์ จันทระโคตร (Chandrakhot, 2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลงอำเภอบึงโขงหลงจังหวัดหนองคาย พบว่า ตำแหน่งกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นมาเป็นข้อเสนอแนะ ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นปัญหามากที่สุด จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนตลอดเวลา โดยแทรกเข้าไปในสื่อต่างๆ แม้ว่าจะยังไม่ถึงช่วงเวลาการเลือกตั้ง และควรมีการบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรของการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษาเป็นการสร้างจิตสำนึกและสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยตั้งแต่เด็ก ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระยะยาวและยั่งยืนต่อไป

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
 - 1.1 ควรเพิ่มบุคลากรสนับสนุนที่มีศักยภาพและให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่ กกต. มอบหมายให้ปฏิบัติเพื่อให้งานออกมาอย่างมี

ประสิทธิภาพ

- 1.2 ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการหาเสียงในลักษณะที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สิทธิเลือกของประชาชนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อให้ทราบตัวแปรที่สำคัญต่อการออกไปใช้สิทธิตั้ง แล้วนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเลือกตั้ง ต่อไป

- 2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบใช้สิทธิเลือกของประชาชนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสรุปและข้อแตกต่างของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน นำไปเป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนรณรงค์การออกไปใช้เลือกตั้งของประชาชนต่อไป

References

- Boonta, P. (2008). The Election Behavior of Member of Local Administration Organizations: Case Study of Amphur Waengyai, KhonKaen Province. *An Independent Study Report for the Degree of Master of Public Administration in Local Government, College of Local Administration. Graduate School : KhonKaen University.*
- Chaem-on, E. (2004). Voting Behaviour of Voters on Election of Members of Chon Buri Provincial Administrative Organization Council: Case Study of PhanatNikhom, Chon Buri. *Special Study for the Master of Public Administration in Public Policy, College of Public Administration. Graduate School : Burapha University.*

- Chandrakhot, A. (2010). Managerial Problems for Election of Municipal Council Members and Municipal Mayer, BuengKhong Long Sub-district, BuengKhong Long District, NongKhai Province. *Independent Study Paper for the Master of Public Administration in Public Policy*. Graduate School : Sarakham University.
- Chantavanich, S. (1990). *Qualitative Research*. 17th ed. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.
- Kittaronratsamee, U. (2011). Problems of Election of Municipal Council Members and Mayor, NakhonSawan City Municipality: A Case Study of the 2551 Election. *Independent Study Report for the Master of Public Administration in Local Government. Colledge of Local Administration*. Graduate School : KhonKaen University.
- Potcharern, P. (2006). People's Opinion on Efficiency in Managing the Election of the Members of Sub-district Administrative Organizations in Phayao Province. *A Term Paper for the Master of Arts*. National Institute of Development Administration.
- Thawin, C. (1991). Vote Buying-Selling: Case Study of the July 27, 1986 General Election in Saeng Badan Sub-district, Somdet District, Kalasin. *Independent Study Paper for the Master of Political Sciences in Government, Faculty of Political Sciences*. Graduate School : Thammasat University.
- Tirakanan, S. (2003). *Research Methodology in Social Sciences: Practical Approach*. 4th ed. Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.